

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXIV. (18)

Nó. (Štev.) 15

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

15. aprila 1965

Naša Velika noč

Letos jo že dvajsetič praznujemo izven domovine. Tudi za božiče gredo naše misli domov in za silvestrovo in za pustne dni, za domače žegnanje in za godovne, vendar so nam velikonočni prazniki najbolj pri srcu in se jih z neko posebno ožnostjo spominjamo. Saj je bil naš način praznovanja velike noči tako svojski in tako domač, da se na praznovanja drugih narodov le s težavo privajamo.

Še danes se živo spominjam razočaranja, ki sem ga kot vojak doživel leta 1917 v cerkvi sv. Petra v Tridentu, kamor sem šel na veliko soboto popoldne k „vstajenju“. Gospodje pred oltarjem so odpeli slovesne jutranjice in čakal sem, da bo od božjega groba zadonela trikratna aleduja in se razvila vstajenjska procesija. Pa ni bilo ničesar: ne procesije, ne aleduje, niti božjega groba. Tisto leto zame ni bilo prave velike noči.

Po svetu tavajoči smo videli razne načine praznovanja velikonočnih praznikov. Povsod navadno mnogo bolj v skladu z liturgičnimi predpisi, kakor pri nas doma, kjer je večstoletna tradicija in borba za ohranitev katoliške vere ustvarila liturgičnemu praznovanju pester domač okvir, ki je dajal našim praznikom tisto sočnost in domačnost, ki je nikjer drugje ne najdemo.

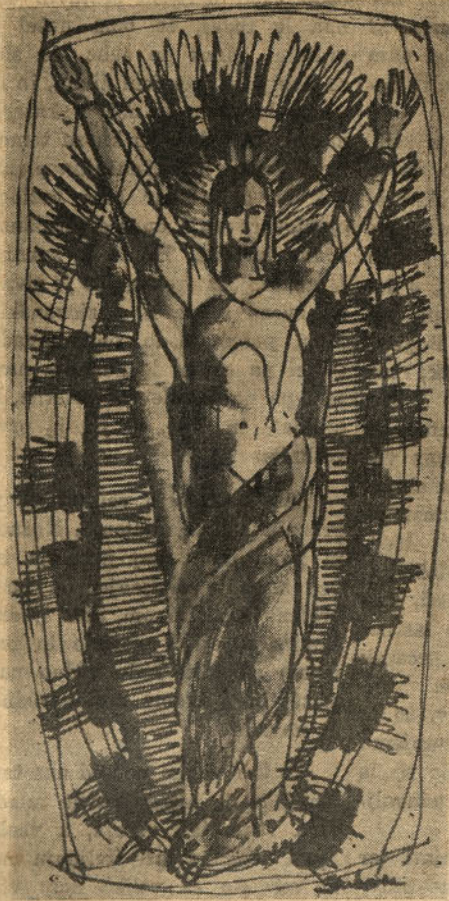
Poglejmo cvetno nedeljo: Cerkev oficialno blagoslavlja oljčne in palmove veje. Slovenci pa smo to enostavno in za nas neznanu zelenje nadomestili z butaricami in ponekod z butarimi domačega rastlinja in zelenja. Stoletna tradicija in pestra ljudska domišljija je dala butaricam nekaj obrednega zakona, ki je določal vrste lesa in število šib za butarico in nje okrasje in obliko, tako da bi bilo naravnost nemogoče pojaviti se v cerkvi z butarico, ki ne bi zadovoljala vsem tovrstnim predpisom. Ljudska vera je dal blagoslovljeno zelenje živini med krmo, les pa je porabila za križce, ki so jih postavili na njive in v gospodarska poslopja, da tekoma leta varujejo pred hudo uro in požarom. Koliko pozneje je v teh naših navadah! Zdi se, da je Cerkev, vidče strogo suhoto svojih obredov, mislila na nas, ko je dala nova navodila za aktivno sodelovanje vernikov pri bogoslužnih opravilih.

Skoda, da so nove rubrike odpravile ropot ob koncu slovesnih jutranjic zadnjih treh dni velikega tedna. Ali se spominjamo, kakšen ropot smo znali delati pri nas? Z ragljami, klepetci, stopicami v cerkvi in z razbijanjem zabojev, aesk in vsega, kar je rado gorelo in delalo ropot pred cerkvenimi vrati.

In blagoslov ognja na veliko soboto zjutraj? Ta ogenj je bil cel kres. In fantini cele fare ob njem, vsak z gobo na žici, posebej pripravljeno, da bodo z njo, tekmujoč, kdo bo prvi, ponesli blagoslovljeni ogenj po vseh domovih cele fare, tako da se bo velikonočna gnjat kuhala ob blagoslovljenem ognju.

Cerkveni obrednik ima res poseben obrazec za blagoslov „velikonočnega jagnjeta“. Naš narod je iz tega naredil dogodek, ki ga lahko štejemo med najzanimivejše naše narodopisne navade — blagoslov velikonočnega žegna: gnjati, klobas, pirhov, hrena, kolače in drugih dobrot, ki so jih dekleta marsikje v narodnih nošah, v pestrih jerskih ponesla do domače podružne cerkvice, kamor jih je ob določeni uri prišel blagosloviti domači gospod.

In naša velikonočna procesija. Proti vsem obrednim predpisom smo jo imeli. Bila je naša pred stoletij pridobljena pravica, prav tako kot „božji grob“, kjer je bilo na veliki petek in veliko soboto izpostavljena Najsvetejše. V vseh cerkvenih bukvalih ne dobite besedice o teh naših pravicah, vendar so bile za nas in naše versko pojmovanje izrednega pomena. Saj so se na veliki petek dvignili celo najhujši „ajdje“ in šli pomoliti k božjemu grobu, tako da so devet fara naokrog s prstom kazali na neverca, ki celo za veliki petek ni prestopil cerkvenega praga. In ko je domači gospod zapel aledujo, ko so zapeli slavnostno melodijo, zvonovi, ko se je na cerkvenem pragu pojavila podoba od

PESEM VSTAJENJA

Ivan Cankar

*Luč je in Bog je, radost in življenje!
Svetlejši iz noči zasiže dan,
življenje mlado vre iz starih ran
in iz trohnobe se rodi vstajenje.*

*V nečisto noč, v sramoto in ihtenje
en žarek je iz večnosti poslan,
zapel je glas od angelskih poljan —
svetlobe večne slavno oznanjenje.*

*Vsi vi, skoz mrak pod križem vzdihujoči,
vsi vi, strmeči nemi v črna tla —
prišlo je znamenje! V tej zadnji noči*

*zablislilo se je od vrh neba —
vstanite, vriskujoči in pojoči,
pozdravljena nebeška glorijska!*

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE VSTAJENJA GOSPODOVEGA ŽELI SVOBODNA SLOVENIJA

Johnsonov predlog za razgovore o Vietnamu „brez pogojev“

Na povabilo rektorja univerze Johns Hopkins Milona Eisenhowerja je ta zavezo v Baltimore obiskal predsednik ZDA Johnson ter je v govoru objavil svoj načrt za doseg miru v Južni Aziji ter za gospodarsko pomoč državam v tem delu sveta.

Izjavil je, da so ZDA pripravljene za doseg miru v Vietnamu in drugih državah na Daljnem Vzhodu sodelovati tudi pri „razgovorih brez pogojev“, ki bi imeli namen napraviti konec sedanjemu vojnemu konfliktu v Vietnamu. „Do tedaj se pa bomo trudili,“ je nadaljeval svoja izvajanja Johnson, „da se ta konflikt ne bi še bolj razširil. Ne želimo gledati, kako umirajo tisoči v bojih. Ne Azijcev ne Amerikancev. Ne želimo rušiti tega, kar je zgradilo vietnamsko ljudstvo z delom in naporom ter žrtvami. Zato bomo svojo moč uporabljali z vso zmernostjo in preudarnostjo, ki je sploh mogoča. Toda uporabljali jo bomo.“

Predsednik Johnson se je v svojem govoru tudi zavzemal za gospodarski dvig Vietnama ter ostalih držav v tem delu sveta. Pomoč za gospodarski dvig omenjenih držav naj bi prihajala od ZN. V ta namen so ZDA pripravljene prispevati eno milijardo dolarjev. Pri tej pomoči pa naj bi sodelovale tudi druge države, zlasti Sovjetska zveza.

Končno je Johnson zatrjeval, da s tem predlogom ZDA zasledujejo samo ta cilj, da bi Južni Vietnam v resnici postal neodvisen. Zase ZDA ne zahtevajo prav ničesar in tudi nobene koristi ne iščejo. S sedanjimi letalskimi napadi na Severni Vietnam hočejo samo doseči „ublažitev komunistične napadalnosti“ in da bi se prepričali, „da ZDA ne bodo premagane“ in da se od

stvari, ki so nam tako domače in tako blizu.

Po drugi plati pa vedimo, da bistvo velike noči ni v navadah in pravicah, ki so si jih tekoma stoletij posamezni narodi in pokrajine pridobili. Ampak v skrivnosti, ki jo te dni krščanski svet praznuje: skrivnosti božje ljubezni, skrivnosti strpljenja, odrešenja in vstajenja. To pa je enako in nespremenljivo za vse čase in za vse kraje in narode.

Tudi v tujini lahko živimo in praznujemo svojo veliko noč. Misli naše bodo letele na domove, kjer smo praznovali božje skrivnosti velikega tedna s pestro prinesjo naših lastnih tradicij. Vera naša pa bo počastila trpečega in od smrti vstalega Zveličarja na način, ki ga nam nakazujejo čas, kraj in razmere, v katerih živimo. Tudi tako bodo naša voščila lahko ista kot doma: Srečne in vesele praznike!

Johnsonov govor je vzbudil razne komentarje. V ZDA se je močno žul glas, da je Johnson z zadnjim govorom že priznal obstoj dveh vietnamskih držav, severne in južne, ter potrdil pripravljenost na udeležbo pri razgovorih s Severnimi Vietnamci, ne da bi zanje postavil kake pogoje. V Evropi so v Angliji in Franciji Johnsonov predlog za rešitev vietnamskega spora sprejeli z odobravanjem.

Južnovietnamski zunanji minister Tran Van Do je tudi pozdravil Johnsonova izvajanja, pristavil pa takoj, da celoti niso sprejemljiva. Zlasti ne predlog, da Johnson lahko začne razgovore brez pogojev, in napoved, da se severnim Vietnamcem ne bi bilo treba odpovedati, da bi pred začetkom razgovorov prenehali z napadi na južni Vietnam. Prav tako je boleče indirektno priznanje severno vietnamske vlade.

V Moskvi so do Johnsonovega govora zavzeli naslednje stališče: Predsednik vlade Aleksej Kosygin je naglasil, da so ZDA v vojni v Aziji, zato Sovjetska zveza stori vse, kar je v njeni moči, da podpre kom. državo v severnem Vietnamu. Dalje so v Moskvi odkrito povedali, da Sovjetska zveza ne bo podpirala razgovorov za zaključitev bojev v Vietnamu tako dolgo, dokler ZDA ne bodo

prenehale s svojimi letalskimi napadi na severni Vietnam.

Moskovska Pravda je sovjetsko stališče do Johnsonovega predloga označila takole: ZDA naj prenehajo z letalskimi napadi, da ne bo prepozno, kajti „Sovjetska zveza pošilja pomoč vietnamskemu ljudstvu. Demokratični republik v severnem Vietnamu smo pripravljene nuditi sleherno pomoč, ki bo potrebna, da bomo pojačali njeno obrambo, da bo lahko odbila napade severnoameriških imperialistov“.

Kitajci in severni Vietnamci so pa glede možnosti za razgovore z Amerikanci mnogo odločnejši. Oboji zahtevajo kot pogoj, da do razgovorov sploh pride, polpen umik severnoameriških oboroženih sil iz Južnega Vietnama.

Na osnovi gornjih dejstev je malo verjetnosti, da bi kom. zavezniiki severnega Vietnama mogli omogočiti začetek razgovorov z Amerikanci za ureditev vietnamskega vprašanja in za zaključitev vojnega stanja v tej državi. To potrjuje tudi zaostrevanje sedanjega vojaškega konflikta. V zadnjih dneh se je namreč odigralo na vietnamskem ozemlju več srditih bitk, v katerih so imeli komunisti velike izgube. Ameriško letalstvo je še kar naprej bombardiralo strateška področja v Sev. Vietnamu.

Odkrita komunistična zarota v Venezueli

Venezuela je že več let cilj, ki bi ga radi dosegli komunisti. Radi bi se polastili te na petroleju tako bogate države, da bi lahko potem zadajali težke udarce amer. gospodarstvu, ki je močno zainteresirano na venezuelskem petroleju. Zato so že pod prejšnjim predsednikom Betancourtom nastopali v Venezueli komunistični gverilci ter so ne prestanto povzročali zmedo. Toda uspeli niso. Ne pod Betancourtom in tudi ne pod sedanjim predsednikom Leonijem. To pa zaradi budnosti varnostnih organov ter zaradi strnjnosti oboroženih sil, ki so na strani sedanjega demokratskega režima ter so za njegovo ohranitev.

Da pa komunisti v Venezueli ne mirujejo in niso opustili niti za trenutek svojega načrta, da bi se polastili oblasti v državi, potrjuje odkritje najnovejše zarote, ki jo je venezuelska komunistična partija pripravljala s pomočjo svetovnega komunizma. Venezuelski notranji minister Gonzalo Barrios je na tiskovni konferenci namreč povedal, da je odkrito zaroto pripravljala Moskva preko italijanske kom. stranke. Za izvedbo revolucionarnega načrta je pa pritegnila tudi skrajne venezuelske desničarje. Zarota je vključevala tudi možnost umora sedanjega predsednika Leonija. Njen načrt ni bil samo zrušiti samo sedanjo venezuelsko vlado, ampak sploh spreminiti sed. polit. in gospodarski sistem. Notr. minister Barrios je dalje izja-

IZ TEDNA V TEDEN

V Venezueli se je 8. t. m. začela sodna obravnava proti biv. venezuelskemu diktatorju biv. generalu Pérez Jiménezu. Državni tožilec ga obtožuje, da je v času, ko je vladal v Venezueli, oškodoval državno blagajno za 58 milijonov bolivarskih, t. j. okoli 13 milijonov dolarjev.

V Limi v Peruju je zaradi zvišanja cen vozniških kart na omnibusih prišlo do večdnevnih nemirov. Povzročili so jih srednje- in visokošolci ter kom. usmerjeno delavstvo. V spopadih s policijo so bili trije izgretniki ubiti, nad 200 je pa bilo ranjenih. Vlada je zaradi teh nemirov odredila izjemno stanje za 30 dni, istočasno je pa tudi razveljavila povišanje cen voznicam na prevoznih sredstvih v Limi.

Castrova kom. vlada na Kubi je objavila, da se ji je posrečilo razbiti „ameriško vohunsko organizacijo“, katero da je vodil eden od ameriških misijonarjev. V istem poročilu pa kubanska vlada priznava, da na Kubi še vedno nastopajo protikomunistični gverilci.

V Chicagu je umrl v 66. letu starosti tamkajšnji kardinal Albert Meyer. Pred kratkim je moral na operacijo zaradi novotvorbe v možganih.

Na Irskem se je pri zadnjih splošnih volitvah še komaj ohranila na oblasti sedanja vladna stranka Fianna Fail, ki je od 144 poslanskih mest dobila 72 poslancev. Ker laburistični predsednik parlamenta zaradi parlamentarnih določil nikdar ne bo glasoval, bo imela vlada v novem parlamentu samo 1 glas večine, kajti razmerje med njo in opozicijo bo 72:71.

V Parizu je izročil svoje poverilne listine francoskemu predsedniku De Gaulleu novi sovjetski veleposlanik Valerian Zorin, dosed. podpredsednik sovjetske vlade. V nagovoru, ki ga je imel ob tej slavnosti, je padlo vsem v oči izredno poudarjanje nujnosti prijateljskega sodelovanja med Francijo in Sovjetsko zvezo ne samo na političnem, temveč tudi na vseh ostalih področjih. V Parizu splošno sodijo, da bo Valerian Zorin započel močno akcijo, da bi Francija odtrgal od zahodnih zaveznikov, zlasti od Amerike in Zahodne Nemčije, ter jo pritegnil na Sovjetsko zvezo.

Papež Pavel VI. je ustanovil novo drž. tajništvo za vzdrževanje stikov tudi z brezverci. Vodi ga avstrijski kardinal dunajski nadškof Franc Koenig, tajnik pa je italijanski salezijanski duhovnik Vicenzo Miano.

V Varšavi sta se mudila pred dnevi predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosygin ter glavni tajnik sovjetske komunistične partije Brežnev. Med svojim obiskom na Poljskem sta obnovila za prihodnjih 20 let pogodbo o prijateljstvu in sodelovanju med Poljsko in Sovjetsko zvezo.

Da je bila izvedba revolucije sklenjena na enem zadnjih sestankov kom. veljakov Latinske Amerike v Moskvi. Na dotičnem sestanku je bilo tudi določeno, da bo izvedbo revolucije financirala Moskva, denarno pomoč bo pa prihajala v Venezuelo preko italijanske komunistične stranke. Venezuelska informativna služba je že pred časom prišla do teh podatkov ter je od tedaj naprej bila budna na straži. Ugotovila je, da je italijanska kom. stranka v resnici imela fondne za venezuelske kom. veljake. Pustila je tudi, da so v Venezuelo prihajali razni komunistični kurirji. Med temi sta bila zlasti nacionalizirana Argentinka neka Klara Baretic por. Padilla — Jugoslovanka po rodu — izsolana komunistka, in italijanski zdravnik dr. Aleksander Beltraminji iz Milana. Klara Baretic je imela ob aretaciji pri sebi 340 tisoč dolarjev. Poleg Bareticve in dr. Beltraminija je venezuelska policija izvršila še celo vrsto drugih aretacij. Med Venezuelci je padla v oči aretacija vodilnih osebnosti znane venez. založbe Capriles, ki izdaja vrsto listov in revij.

Venezuelska policija s sodelovanjem policiji v taliji ter v ostalih demokratičnih državah nadaljuje s preiskavami, da bi ugotovila in dobila v roke zarotnike, ki so pripravljali kom. revolucijo v Venezueli, nato pa tudi v ostalih državah Južne Amerike.

ZENA IN NJEN SVET

Anica Kraljeva

Misli o trpljenju

Kadar hočemo označiti čas, ko smo kaj hudega doživeli, rečemo: to je bil pravi veliki petek.

Ker ga prav v teh dneh v življenju Cerkve sodoživljamo, je prav, da se tudi me nekoliko zamislimo v skrivnost človeškega trpljenja.

Mislím, da skrivnosti ne bomo odkrili, saj je našim očem in razumu nepojmljivo, ko vidimo ljudi, ki sejejo več slabega kakor dobrega, a so polni zdravja in bogastva. Vse jim teče gladko leta in leta, včasih vse življenje. Nasprotno pa, prav dobrim ljudem ljubi Bog nasuje toliko trpljenja, da ga komaj nosijo. Ob takih slučajih rečemo: „Tega pa res niso zaslužili! Zakaj Bog to dopušta?“ Prav to je skrivnost, katere ne bomo rešili.

Pregelj je napisal krasno zgodbo o zdravniku Muzniku, kateri je pri vsaki nezgodi in trpljenju izrekel svoj „Fiat“ v slovenščini. Rekel je: „Naj bo! Bog že ve zakaj!“

Prav in teh besedah je zlato zrno za krščanskega človeka: vdano sprejeti vse, kar pride, saj Bog že ve, kaj je za nas prav.

Trpljenje in nesreče niso vedno kazen, kakor tudi ni zemeljska sreča vedno plačilo.

Včasih je prav trpljenje človeku v blagor. Sv. Frančišek Asiški je v boleznih sprejel milost svetništva.

Sv. Ignacij je na bolniški postelji ob nabožnem čitvu odločno sklenil, da dá slovo posvetnemu mišljenju in življenju. Tako je tudi storil in postal ustanovitelj jezuitskega reda.

Našteli bi lahko vrsto svetnikov, pa tudi navadnih zemljanov, ki so prav v trpljenju spoznali sebe in se odločili za novo življenje.

Pomisliti moramo tudi, da nam Bog pošlječasne bridkosti tudi zato, da nas morda reši še hujših, morda nepopravljivih nesreč, usodnih za naše duševno življenje. Neveren človek bi se tej misli smejal, češ: „To je fantazija in prazna tolažba!“ Za krščanskega človeka ni prazna, je pravilna in odrešilna, kajti prav ona nam pomaga do vdanosti v božjo Previdnost, ki urejuje naše življenje.

Bolj prazno in nesmiselno se je upirati trpljenju z mrmranjem in pritožbami. S tem nič ne spremenimo, sebe uničujemo in zamujamo priliko za duhovni podvig.

Prijateljica mi je pripovedovala: „Imela sem devet let, ko mi je umrl oče. V dneh hudega trpljenja, ko je po vsem telesu prenašal neznanske bolečine, je med ječanjem tožil: „O Jezus, zakaj si me tako poljubil?“ Te besede, ki so tedaj čudno zvenele v mojih otroških ušesih, mi danes povedo, kako globoko krščansko pojmovanje trpljenja je imel moj oče.“

Današnji človek se trudi, da bi z vsemi sredstvi odpravil trpljenje. Mehkuži se z udobnostjo, zdravila za neznatne bolečine so mu vedno pri roki, in — ali je danes na svetu manj trpljenja?

Morda telesnega. A kje so sredstva, da bi ozdravila duševno trpljenje, ono nevidno, ki gloda v nas vedno in povsod: v samoti, med množico, med delom v belem dnevu in v tišini črne noči?

Nobeden človek ne more uiti trpljenju. Bog ga je položil v človeško naravo. V Sirahovi knjigi beremo:

Velika nadloga je prisojena vsakemu človeku in težak jarem teži človeške otroke od dneva izhoda iz materinega telesa do dneva vrnitve k materi vseh...

Gotovo je prav žena poklicana, da se v teh dneh zamisli v globoko skrivnost trpljenja, saj je življenje matere in žene na gosto posejano z njim. Zdi se, da ima mati več src: enega velikega za vso družino in enega za vsakega otroka, zato je tudi njeno trpljenje globlje.

Večkrat se spomnim na naše preproste kmečke matere, ki so bile v starosti vse lepe. Teško življenje jim je dalo žalostne oči, vdanost v božjo voljo mehke poteze, ljubezen pa dobron smehljaj.

Čeprav si danes lahko pomagamo in smo dolžni si pomagati, da si olajšamo trpljenje, vendar ko pride ono veliko, neizbežno, sprejmimo ga z vdanostjo in recimo tudi mi: Naj bo! Bog že ve, zakaj!

In na koncu še ena misel za bridke dni: Potrpimo, saj velikemu petku sledi velika noč — vstajenje!

JEZUS JE OD SMRTI VSTAL

Stara beneška velikonočna pesem

*Jezus je od smrti vstal
od njega bridke martre,
zato se veselimo
ino Boga hvalimo:
Aleluja, aleluja.*

*Ko b' ne bil od smrti vstal,
b' vesolni svet pogubljen bil:
nam se je veseliti
ino Boga čestiti:
Aleluja, aleluja.*

*Marija Devica,
bod' naša pomočnica
pri Bogu nebeškemu
in usmiljenem Jezusu.
Aleluja, aleluja.*

*Mi aleluja pojemo,
Jezusa Kristusa hvalimo,
ljubo Devico Marijo
z vso nebeško družino.
Aleluja, aleluja.*

Velikonočno pismo mladini

Velika noč je velik, največji krščanski praznik. Velik zato, ker od nas veliko terja in ker nam veliko daje.

Vstajenski praznik terja od nas vstajenje iz nas samih, iz naše človeškosti, iz napak, iz srčne ali verske mlačnosti, in iz vsakršne druge pomanjkljivosti. Velika noč vabi navzgor, k lepoti in po lahntjenju celega življenja.

In velika noč je velik praznik, ker nam veliko daje: Vstalega Kristusa, ki je podlaga našega vstajenja; da nam voljo do pomlajenja usahlj ali neznanjih sil, ki spijjo v nas.

Veliko noč doživljamo vsak v sebi. Če velike noči ne doživim osebno, če to ni moj praznik, če nima name nikakršnega oživljajočega vpliva, potem zame ni velike noči. Če jo res doživim, potem me nujno poveže samega s seboj, s sodniki, z znanci, s prijatelji (po pošti če ne s stiskom roke) in z Bogom. Akademik, delavec, uradnica, dijak; vsak drugače dojemamo velikonočne dneve.

In je prav in naravno. Vsi zaznamo, da se po velikonočni polnočnici v nas vse nagiblje k veselju, jasnosti sine na obraz, ustnice se razmikajo v iskren nasmehek, roke se same prožijo v voščilo. Medsebojna srečanja vsak po svoje doživlja. V vseh pa polje ista sila mladosti, ista volja do polnega življenja in do lastnega vstajenja — k plemenitosti sreča, k čistosti duše, k urejenosti osebe.

Ta volja in dosega teh ciljev, to je prva in najgloblja podlaga zunanjemu veselju. Lepe velikonočne navade so le zunanje dopolnilo notranjega zadovoljstva, ki polni srce.

Spoštujemo in hočemo ohranjati ter posredovati desetletja spoštovane narodne velikonočne običaje. Brez iskrene vernosti in bogatega doživljanja praznikov bi te navade nikdar ne nastale ali pa bi s časom splahnele in izročila zvodnela.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Obisk čiljskega zunanjega ministra

Prejšnji teden je bil na obisku v Buenos Airesu čilski zunanji minister dr. Gabriel Valdes Subercaseaux. Njegov prihod je padel v tople vzdušje, ki ga je napravilo v odnosih med Argentino in Čilom več zadnjih dogodkov. Zlasti izredna pripravljenost Argentine in vsega njenega ljudstva, da pri zadnjem potresu prizadetemu prebivalstvu v Čilu nudi sleherno možno pomoč. O poglavljenem prijateljstvu in razumevanju med obema državama so potem poročali tudi vsi razgovori, ki jih je imel čilski zunanji minister s svojim argentinskim kolegom dr. Zavalo Ortizom in zlasti s predsednikom republike dr. Illio. To je bilo tudi potrjeno v zaključnem poročilu o razgovorih obeh zunanjih ministrov, ki naglašajo, da so potekali v duhu tradicionalnega prijateljstva ter so se z njimi sedaj samo še utrdili. Podpisan je bil tudi dogovor o razširitvi že obstoječih sporazumov o gospodarski integraciji obeh držav, zlasti glede industrijskega in poljedelsko-živilnorojskega področja.

Razgovori obeh zunanjih ministrov so se seveda nanašali tudi na sestanek zunanjih ministrov ameriških držav, ki

Zato se velika noč v Argentini bistveno ne bo razlikovala od velike noči pred štiridesetimi leti doma, čeprav bi se morda komu vsiljevala sodba, da mladina mrzlo in z nezavzetostjo gleda na naše običaje. Toda v bistvu je gotovo v večini pravilno usmerjenih mladih srca težnja, da bi dosegli isti cilj, le po krajši poti. — Narodni običaji se mi bodo zdeli naravnih sestavnih del življenja le tedaj, če bom našel pravi in pravilni odnos do sebe, do slovenstva, do okolja, v katerem živim, in do Njega — po katerem je noč, v kateri je premagal smrt duše in kneza teme, postala prva velika noč. Značajno plemenit človek ne bo nikdar brez razloga ali iz omalovaževanja opuščal družinska in narodna izročila. To so le zunanja, in če je notranjost urejena, če je živa in iskrena zveza s stariši, s slovenskim človekom, potem bodo tudi navade ostale. Če bi pa ostale le zunanje navade, potem pa ne bi bile več pristne, ker ne bi izhajale iz duše, ki jih je prvotno navdihnila.

Zato nam bodi velika noč predvsem praznik luči in življenja. Nezadržna luč, ki polni dušo, naj prešinja in žlahtni vse zunanje življenje, da bo potekalo urejeno pred Bogom, pred ljudmi in pred samim seboj. V osebno in prav zgrajenem značaju bodo vedno našla svoje mesto brez dvoma tudi narodna izročila in navade.

To kar velika noč od nas terja: vstajenje, to je lastno ravno mladini. Mladina vsak dan vstaja, z vsakim dejanjem nenehno hiti življenju naproti. To si voščimo za veliko noč: vstajenje k mladostno vedremu, značajno plemenitemu in Bogu polnemu življenju — zakaj vstal je Kristus, tvoje in moje življenje!

J. Re.

V senatu so se prejšnji teden sestali ljudskoradikalni senatorji, kot je bilo napovedano. V začetku je sklicanje senatorskega kluba zahtevala skupina kakih 10 senatorjev, ki so zatrjevali, da imajo sicer popolno zaupanje v predsednika republike dr. Illio, ne odobravajo pa kar na slepo dela nekaterih ministrov. Zato so napovedali, da ni izključeno, da bodo prišli tudi z zahtevo po spremembi nekaterih osebnosti v vladi.

Po pisanju buenosaireških listov predsednik republike zahtev senatorjev po morebitni spremembi osebnosti v njegovi vladi ni vzel z odobravanjem na znanje, ker je izbira njegovih sodelavcev izključno njegova pravica in sam najbolje ve, kateri od ministrov bo najboljše odgovarjal za določene resore. Zato so z vladne strani nastopili s svojimi taktiki. Zahteva po sklicanju članov kluba senatorjev ni bila več samo zahteva samo ene skupine, ampak ga je sklicalo predsedstvo kluba.

Izvoz žita, uvoz petroleja

Med argentinsko vlado ter predstavnikih vlad Sovjetske zveze in kom. Kitajske so že dalj časa v teku razgovori za sklenitev pogodb glede nakupa žita v Argentini. Listi pišejo, da bo prišlo do sporazumov ter bo vrednost žita, ki ga bo Argentina lahko izvozila v Sovjetsko zvezo in v kom. Kitajsko dosegla vrednost 100 milijonov dolarjev. Od Sovjetske zveze bo pa Argentina morala kupiti petroleja v vrednosti 20 milijonov dolarjev.

Za raznimi zadnjimi poviški smo sedaj tudi pred povišanjem telefonske tarife. Telefonska družba predlaga gospodarskemu kabinetu, naj bi se telefonska tarifa za hišne telefone zvišala od sedanjih 690 pesov za 2 meseca na \$ 1200 ali \$ 1300. Po poročilih listov je vlada pripravljena dovoliti povišanje na 1100 pesov, kar je tudi običajno.

KOROŠKA

Oder Mladje je v nedeljo 28. marca praznoval jubilej: 50. nastop. V srednji dvorani Glasbenega doma je ja to priliko Oder Mladje ponovil Molierovo komedijo „Scopinove zvijače“. Od prireditvi je bil kratek spominski večer, s katerim so proslavili ta jubilejni nastop. Oder Mladje so ustanovili mladi koroški slovenski idealisti pred nekaj leti, ko so uprizorili Kostanekov dramski fragment „Mrtvo oznanilo“. Po tem nastopu so spoznali, da je treba slovenskemu ljudstvu dati novega zagona z dramskimi nastopi in so uprizorili še več del, od težjih do ljudskih. Na tem spominskem večeru je režiser Erik Sprunc izrekel zahvalo vsem, ki so pomagali pri ustanovitvi tega odra, pa tudi vsem, ki so moralna in finančno podprli njegovo delo. Še posebej se je zahvalil ravnatelju Slovenske gimnazije, ki je od vsega začetka podprl delo Odra, ter Krščansko kulturni zvezi, ki je Odru dala vedno vsjo možno pomoč. Ravnatelj pa je ob tej priliki v priznanje za njihovo delo podaril vsakemu igralcu Odra Mladje posebno knjižno darilo.

Planinska sezona 1964/65

„Sedaj občudujem tiste, ki hodijo na Jalovec, pred dvajsetmi leti smo se norčevali iz njih...“

Med dolgim sestopanjem po brezkončni grapi Capille se mi je vrival v utrujenost najprej smisel citata, potem se je goli pojem zlogoval v približne besede in nazadnje sem izluščil iz pozabljenih šare v zapuščenem kotu spomina moža, ki je stavek povedal. Zdelo se mi je kot da presiha resnica dokaj zadržano skozi negotove noge in se šele počasi izoblikuje v prazni glavi, zato pa potem močneje štoklja in loputa kot glasni opomin. In čim bližje je prihajalo jezero, čim daljši so postajali počitki in zasoplejša pljuča, tem gotoveje sem prikrojeval pošteno priznanje Jugovega soplezavca dr. Vladimira Kajzelja, kot ga je v mračnih vojnih letih zapisal Evgen Lovšin („V Triglavu in sosesčini“) na sedanje bariloške prilike:

„Pred nekaj leti smo brili norce iz tistih, ki se jim je Capilla zdela težka. Kmalu pa bomo občudovali one, ki bodo to pot opravili.“

Nekaj boleče melanholije je zvenelo iz trpke ugotovitve.

Pa sem se v nedeljo zjutraj, ob bajno lepem jutru na čolnu, ki je brazdil zrcalno jezersko gladino, spet znašel. Dopoldansko sonce je obsevalo srebrni

kríž, da si ga s prostim očesom zaznal, in mirno sem se potolazil:

„Šuma je svoj delež opravila, mladina naj nadaljuje.“

Planinsko udejstvovanje buenosaireških slovenskih planincev je letos zajelo celo težavnostno lestvico gornjskih vzponov. In žetev bi bila dosti obilnejša, da ni vreme strašno nagajalo. Vrhunske dosežke so izvedli plezavci v poznani sceneriji v iviharnih patagonskih Kordiljerah. Vzpon na Cerro Steffen („Mellizos“ patra De Agostinija), o katerem je „Sv. Slovenija“ poročala, se dostojno vzporeja z vzponom na Fitz Roy, ki pomeni za zdaj višek argentinskega gornštva. Pri tem bi še dodal, da so Vodnik, Ahčin in brata Skvarča premagali vse drugačne organizacijske probleme (kot pa José Luis Fonrouge, resnični zmagovalec Fitzja, ki ne razpolaga samo z nespornimi športnimi sposobnostmi, temveč tudi s časom in denarjem v najvišji meri, kar seveda izredno poenostavi vsako ekspedicijo.

Že večkrat sem zapisal, da sami prvenstveni vzponi ne zadostujejo za resnično aktivnost nekega planinskega društva, ki ni samo organizacija vrhunskih plezavcev. Z veseljem torej zabeležim, da so bile tudi ostale panoge gorniškega udejstvovanja v minuli sezoni dobro za-

stopane. Med težjimi plezavnimi podvigi v bariloških gorah je poleg vzponov Jureta Skvarče na tronadorski Pico Argentino — kar bi mogli označiti kot rutinske trening-ture priznanega plezavca — posebej omeniti, da je trojna naveza Kralj-Markež-Tomažević napravila južno steno Cerro Bonete. V tehničnem in orientacijskem pogledu je to dokaj težaven problem, ki se je izkazal lanske leto za neko drugo našo skupino kot trd oreh. Novinci v plezavni umetnosti so se, kot je to že tradicija, poskušali na Lopezovem stolpu. Tri dekleta so pod Juretovim vodstvom plezala srednjo steno tega skalnatega rogla v smeri, ki jo je začrtal pred leti Helmut Friesen.

Catedralski Južni vrh, Tronador do sedla in večja karavana na prečenu Sedla oblakov (Paso de las Nubes) bi bili večji pohodi izletniških skupin. Za tiste, ki še niso poskusili Patagonije, tudi taki izleti niso ravno šala in zadovoljivi uspehi za poletje, ki je obilovalo na deževnih in vetrovnih razdobjih, jasne, svetle dneve pa nam je naklonilo šele v marcu, ko je slovenski turizem v Bariločah skoraj docela pojenjal.

O bariloški šumi je malo povedati. Za Dinka in Davorina, priznana mojstra, ki si vsako pomlad privoščita kako zahtevnejšo klasično turo, catedralski stolp v oktobru ni predstavljal nobene težave. Prav tako so jima bili samo prijeten izlet splomladanske smuške ture

po catedralskem pogorju. Med smučarji je dolgoproglaš France Jerman odnesel državno prvenstvo — zadnjikrat, kot je povedal Vašemu dopisniku, ker se namerava dokončno umakniti iz aktivnega tekmovanja, kar je za njegova leta povsem razumljivo. V alpskih disciplinah se je izkazal mladi Janko Grzetič in si odprl pot v prvo kategorijo bariloških smučarjev, a študij izven Bariloč mu bo prihodnja leta onemogočil razvoj v tej smeri. Bertoncelj kot smučarski učitelj v New Yorku in na Catedralu se udejstvuje na popolnoma svojski ravni, v mednarodnem višoku kvalificiranem profesionalizmu in vsaj zaenkrat brez vsake praktične zveze s slovenskim gorništvom v Argentini.

Tudi v organizacijskem pogledu se je težišče slovenskega planinstva skoraj povsem preneslo na buenosaireško sekcijo SPD. Znamenje škofa Rožmana je v celoti njihovo delo, prav tako otvoritvena slovesnost, o kateri je „Sv. Slovenija“ obširno poročala. Na spominski svečanosti Cluba Andino Bariloche ob obletnici smrti Pangera in Schmolla je sodelovalo številno slovensko zastopstvo z gospodom Oreharjem in Lamovškom. Msgr. Orehar je ob Tončkovem jezeru maševal v spomin obeh pokojnih planincev. Predsednik SPD Buenos Aires, g. Robert Petriček in večje število članov SPD se je udeležilo zakuske, ki jo je CAB priredil Fonrougeu in Comesañi ob njunem povratku s Fitz Royja. V razgibanem večeru so sanmartin-

ski pevci vnesli v mednarodno serijo pesmi še slovenske melodije. Križ na Capilli je slednjič v marcu popravilo moštvo „šume“, med katero dr. Trudna brez škode prišteljem.

Planinsko udejstvovanje v Bariločah so poleg izredno slabega vremena ovirale tudi železniške stavke, saj je marsikateri taboriščnik raje ostal v prestolnici ali pa odšel kam bližje na počitnice. Novih izrednih poti ni zaznamovati in tudi težje klasične ture večinoma niso bile ponovljene. Pač pa sta dve navezi popolnoma novih imen preplezali Slovenski zvonik. Gorska reševalna služba je po nesreči z Ezquerro (v novembru) šele v marcu spet stopila v akcijo. Najprej se je podrsal v krajno poč nad Laguno Tépanos nevešč izletnik in ga je bilo treba potegniti iz razpoke. Potem pa je na argentinskem vrhu Tronadorja padel slovenskim čitateljem poznani Luciano Pera, ki je s Petrom Skvarčom osvojil Volcan Lautaro (glej „Zbornik Svobodne Slovenije 1965“). Sunek je potegnil soplezavca, smučarja Graziosija v globino. Dr. sela in letela sta preko 300 metrov daleč, a sta razmeroma srečno odnesla: Graziosi si je zlomil levo nogo v kolenu in piščali, Pera pa je iztaknil samo poštene klobute. Oba sta že povsem izven nevarnosti, kar je pri takem velikem padcu izredna sreča. Spet nov primer za znano Saint-Loupovo zbirko „Gora ni hotela...“

V. Arko

Novice iz Slovenije

V Ljubljani je odbor, ki upravlja Prešernov sklad — predsednik dr. Heli Modic, člani: Jaro Dolar, arh. Franc Ivanšek, Janez Mesesnel, Mitja Mejak, Zvone Verstovšek, Ernest Adamič, dr. Dragotin Cvetko, Zoran Didek, Ljode Filipič, Anton Ingolič, Marijan Javornik, arh. Gregor Košak, Janko Ravnik, arh. Savin Sever — sklenil, da dobe Prešernove nagrade za leto 1965: France Mihečič za „umetniško dovršeno idejno zasnovno figurativnega in scenskega inventarja, namenjenega lutkovni uprizoritvi Maeterlinckove „Sinje ptice“; Vladimir Skrbinec za „igralsko-umetniški opus v letu 1964, ki obsega vloge Puntila v Brechtovi igri „Gospod Puntila in njegov hlapec Matti“, general v Anouilhovi komediji „Zmedena glava“; knez Valovski v „Ponižanih in razžaljenih“ F. M. Dostojevskaja; Prof. Dahling v filmu „Zarota“; Stjepan Sirovarov v televizijski drami Leonida Leonova „Metex“; Marko Turk za „oblikovanje elektroakustičnih instrumentov: mikrofona MD-8-C, dinamični mikrofona KD-11 s stabilnim stojalom GL, HI-FI ojačevalec 101 in nizkofrekvenčni osciloskop.

Nagrajenci iz Prešernovega sklada so pa tile: Jože Bevc, za dosežke na področju kratkometražne filmske satire v 1964; Polde Bibič za vloge Norca v Shakespearejevi tragediji Kralj Lear in istoimenski televizijski drami L. Candonija; arh. Miloš Bonča za realizacijo tročrškega objekta v Zg. Šiški; Bogdan Borčič za slikarske stvaritve v letu 1964; Andrej Jemec za grafične stvaritve, razstavljene v letu 1964; Rok Klop-

čič za solistično reprodukcijo v letu 1964; arh. Janez Lajovic za realizacijo hotela Prisanek v Kranjski gori; Tone Pavček za zbirko pesmi „Ujeti ocean“; Štefan Planinc za slikarske stvaritve, razstavljene v letu 1964; Smiljan Rozman za roman „Druščina“; Alojz Srebotnjak za skladbo Micro-songs; Pavel Šivic za skladbo „Alternacije“; Dare Ulaga za vloge Mattija v Brechtovi igri „Gospod Puntila in njegov hlapec Matti“ in Maslobojeva v „Ponižanih in razžaljenih“; arh. Milko Zdvoc za notranjo ureditev Doma združenih organizacij v Mariboru in Ciril Zlobec za zbirko pesmi „Najina oaza“.

Ob razdelitvi nagrad je imel predsednik Prešernovega sklada dr. Heli Modic govor, v katerem je med drugim navajal, da se je pri izbiri nagrajencev večina upravnega odbora odločila, da „razen kvalitete uporabi še nekatere posebne kriterije, ki izhajajo iz namena sklada“.

Dr. Heli Modic je bil, kot znano, kot partizanski kapetan predsednik vojaškega sodišča IV. jug. armade, ki je v Ljubljani od 21. do 30. avgusta 1946 vprizorila sodno farso proti škofu dr. Rožmanu, dr. Mihi Kreku, poleg njiju pa še proti gen. Leonu Rupniku, upravniku policije dr. Lovru Hacinu in polkovniku Milku Vizjaku ter Ervinu Roenserju.

Na Bledu bo od 1. do 7. julija mednarodni kongres PEN klubov. Bo to že drugi kongres Penklubov, ki bo v Jugoslaviji. Prvi je bil leta 1933 v Dubrovniku. Tema let. kongresa bo „Pi-

satelj v sodobni družbi“. Skupnost Pen klubov Jugoslavije pripravlja za udeležence kongresa več publikacij v angleškem in francoskem jeziku, med drugim zbirko esejev iz jugoslovanskih literatur.

Društvo književnih prevajalcev Slovenije je januarja meseca priredilo v Beogradu večer, posvečen slovenskim prevodom poezij velike srbske pesnice Desanke Maksimović.

„Pescica in sonček“ je naslov novi slovenski lutkovni igrici, ki jo je napisal Janez Dobeč.

Zbor Glasbene matice je po uspeli koncertni turneji po Bolgariji sodeloval tudi pri proslavi 50-letnice smrti srbskega skladatelja Stevana Mokranjca. Izvajal je skladbi Moja mati in Goro moja.

V Mariboru so v decembru proslavljali 800-letnico obstoja mesta. Mesto Maribor se prvič omenja v letu 1164 kot „grad na Piramidi“.

Naravni prirastek prebivalstva v 1. 1964. Po predhodni statistiki Zveznega zavoda za statistiko o gibanju prebivalstva je razvidno, da največ otrok izkazuje Kosmet in sicer 40 na tisoč prebivalcev, za njim pride Bosna in Hercegovina z 28,5, Makedonija z 28,4, Črna gora s 25,0, Slovenija z 18,0, Hrvatska s 16,3, ožja Srbija s 15,6 in Vojvodina s 14,8. Hkrati z največjim številom novorojenih izkazuje Kosmet tudi največji odstotek umrljivosti otrok. Od 1000 živorojenih otrok jih umrje kar 135. V Makedoniji znaša umrljivost dojenčkov 119, najmanj pa je v Sloveniji, kjer je že padla na 27,4. V ostalih republikah se giblje med 58 do 88. Ob neupoštevanju migracije med republikami je znašal v letu 1964 naravni prirastek prebivalstva v Kosmetu 27,8 na 1.000 prebivalcev, v Bosni in Hercegovini 20,2, v Makedoniji 19,2, v Črni gori 18,0, v Sloveniji 7,8, v ožji Srbiji 6,7, v Hrvatski 6,1 in v Vojvodini 5,3.

Slovenski center pripravlja skupno s komisijo za kulturna zveza Društva slovenskih književnikov izbor slovenske pripovedne proze od Bevka do najmlajših. Iz te publikacije seveda ne bo razvidno, da komunistični režim izvaja nasilje tudi nad kulturo ter leposlovna dela tistih članov PEN kluba, ki poli-

tično ne odobravajo sedanjega kom. nasilnega režima v domovini, ne morejo biti objavljena. Prav tako ne bo povedano, da sedanji rdeči oblastniki ustavljajo celo lastne revije, katerih uredniki ne marajo biti več poslušni hlapi komunistične partije. Dobro bi pa bilo, da bi člani PEN kluba vsaj iz demokratskih držav na svetu za to zvedeli.

Na sestanku Republiškega inšpektorata za delo v Ljubljani so med drugim razpravljali o obolenjih zaradi kremenčevega prahu. Ugotovili so, da je bilo od leta 1952 do konca leta 1964 2800 silikoznih obolenj, t. j. za boleznijo silikozo, ki je poklicna bolezen rudarjev, delavcev v steklarski in keramični industriji ter med kamnoseki. Samo v železarnah Štore, Jesenice in Ravne dela v ozračju, ki je polno kremenčevega prahu, 1850 delavcev. V teh obratih je bilo lani 345 silikoznih obolenj.

Na seji omenjenega inšpektorata so ugotovili, da za zavarovanje delavstva pred silikoznim obolenjem po tovarniških obratih ponekod sploh nimajo potrebnih naprav za odvajanje kremenčevega prahu. Zaradi pomanjkljivosti takih naprav so morali lani celo ustaviti obrat v šamotarni v Štoreh.

V hotelih na Bledu, Bohinju in v Radovljici so tuji turisti lani potrošili skoro 1 milijon dolarjev.

Umrli so. V Ljubljani: Ivanka Oražem-Felaker, Jurij Arnež, upok., Terezija Fortuna, Stane Pavlin, vrtnarski mojster, Avgust Minkuš, učitelj v p., Peter Dolar, upok., Hinko Kavčič, teh. direktor tov. Peko v p., Cilka Jeločnik roj. Babič, Franc Zaletel, Tončka Novak roj. Čargo, učiteljica v p., Feliks Hlebec, žel. upok., Marija Kosi, vdova po šolskem ravnatelju, Jože Skubic, žel. inšpektor v p., Antonija Bizilj, upok. in ing. Vojteh Fugina v Beogradu, Ferdo Saje, upok. v Novem mestu, Janko Vrak, elektromojster v Radovljici, Janko Vincenc v Monziru, Venčeslav Šuštar v Železnikih, Franc Zobeč v Nemški vasi, Terezija Luznar roj. Peterčič v Kranju, Viktor Popret v Javorju, dr. Alojzij Polenčič, pravnik v p. v Piranu, Franc Zupan, čebelar v Preserju in Jože Tome, poštni upok. v Dolnicah. Prešernovi nagrajenci

Vsak teden ena

Danica svetila je v mirno še noč,
kar skalo odkrila je angelska moč.
In Jezus, naš Kralj, iz groba je vstal,
premagal je smrt, in pekel je strtl!

Aleluja, aleluja!
Raduj se Marija, aleluja!

Blešče se mu rane, obraz mu žari,
iz duše udane zapojmo mu vsi:
Presveti Gospod, delivec dobrot,
pokaži v nebo rešilno nam pot!

Aleluja, aleluja!
Raduj se Marija, aleluja!

Pred tvojo zastavo se klanjamo vsi,
za tvojo postavo vsak rad se bori.
O dobri Gospod, varuj nas nezgod,
po smrti pa daj nebeški nam raj!

Aleluja, aleluja!
Raduj se Marija, aleluja!

vsjo ljubeznijo in spretnostjo priskrbel to lepo prireditve.

13. februarja je bil skupaj z novotorontskimi skavti tkim. „Skavtski večer“. Po slovenskem vkorakanju skavtskih „volčičev“ in „izvidnikov“ ob melodiji pesmi „Mi smo vojaki korenjaki“ je bilo najprej sprejetje treh novih „izvidnikov“ naše župnije. Pri sprejetju je najprej vodja g. S. Brunšek spregovoril nekaj vzpodbudnih besed, nato pa je duhovni vodja, g. župnik Prebil, prikazal vsem navzočim skavstvo v pravi luči. Nato so si sledile pestre točke: pesem, orkester novotorontske skavtske skupine, nema šaljiva igra, kratke prikaz skavtskega sestanka z novotorontskimi „volčiči“ (Blaž Potočnik), zaključili pa s šaljivo igro Milčinskega „Peter skavt“ v priredbi g. Stanka Brunška, ki je igro s skavti tudi sam nastudiral.

FRANCIJA

† Valentin Zupančič

V središču rudarske pokrajine Pas de Calais v severnem delu Francije je umrl starosta slovenskih izseljenških duhovnikov msgr. Valentin Zupančič. 23. marca so ga pokopali v tem kraju ob spremstvu zastopnikov mnogih slovenskih katoliških društev, ki so se zdajlikrat poklonili svojemu duhovniku, vodji in očetu.

Pokojni je bil doma iz Ljubljane, rojen je bil 1883; leta 1908 pa je postal kaplan pri planincu Aljažu na Dovjem. Od tam je šel za nekaj časa k uršulinkam v Ljubljano, potem je župnikoval nekaj let v Polhovem gradu.

Po drugi svetovni vojni se je pokojni monsignor odzval klicu slovenskih izseljencev, ki so prosili za stalnega duhovnika. V Franciji je nad 25 let deloval med njimi, kjer je bil prvi misijonar, pa tudi socialni in kulturni delavec in učitelj.

Naj mu Bog obilo poplača za delo med rojaki v Franciji.

SLOVENCIV ARGENTINI

Osebnosti

Diplomiral je na črnodobski Fakulteti za arhitekturo dne 2. aprila Božidar Bajuk. Kot diplomsko delo je z dvema menedžerskima kolegoma napravil načrt za „Mendoški kulturni center“, ki bi obsegal v zaokroženi arhitektonski enoti vse najvažnejše kulturne ustanove velike Mendoze. Delu je fakultetna izpitna komisija priznala odlični uspeh z 10 točkami. Iskreno čestitamo!

Družinska sreča. V cerkvi Marije Pomocnice pri Don Boscu sta bila krščena Marijan Grilj, sin Marijana in Francke roj. Stanovnik; botrovala sta Jože Modic in njegova gospa Martina roj. Grilj. Krščena je bila tudi Rozalija Frontini, hči Blaža in Francke roj. Košir. Botra sta bila Janez Frontini in Danica Košir. Oba je krstil č. g. Janko Mernik.

BUENOS AIRES

Velikonočni obredi v Slovenski hiši

Velika sobota: ob 23. blagoslov ognja, velikonočne sveče, berila, litanije vseh svetnikov, nato sv. maša velikonočne vigilije. Poje pevski zbor Gallus.

„Rifa“ v letu 1965. Namenjena je zbiranju sredstev za opremo dvorane v Slovenski hiši. Vrednost dobitev znaša 200.000 pesov. Zrebanja bodo z državno loterijo ob koncu junija, julija, avgusta in septembra. Dobitki so štirje: 100.000, 50.000 in dva po 25.000 pesov. Srečka stane 200 pesov. Segajte po njih in podprite prizadevanje za opremo dvorane.

Organizacijski tečaj

V soboto, 10., in nedeljo, 11. t. m., je bil v Slovenski hiši organizacijski tečaj SDO in SFZ za zvezne in krajevne odbornike. Tečaj je bil razdeljen na dva dela: preučevanje in debata o položaju organizacij in mladine ter sestava programa za delo v novem obdobju. V soboto, 10., je g. Stane Mehle razložil cilje, sredstva in realno stanje organizacije Gdč. Alenka Jenko je podala misli o razmerju med Zvezo, odseki in krožki ter domovi. Č. g. dr. Branko Rozman pa je podal pregled o današnji mladini v svetu, v Argentini in naš odnos do nje. Vsem referatom je sledila živahna debata.

V nedeljo, 11., pa je najprej podal g. dr. Starc referat o stanju slovenske mladine v Argentini in naš odnos do nje. Vsem referatom je sledila živahna debata. Po končani debati je bilo skupno sodelovanje sestavilo programe za nadaljnje delo. Nato so se znova sestali. Duhovni vodja dr. Starc je podal nekaj misli o zasebnem in skupnem delu. Predsednik Jernej Dobovšek pa je nagovoril vse navzoče z leno zasnovanim govorom.

Med drugim je pozival: Slovensko dekle in fant — obrtnika, bodita najboljša v svojem pokliju. Slovensko dekle in fant — delavca, bodita najprijaznejša pri svojem delu. Slovenska študentka in študent — bodita najboljša pri učenju.

BERAZATEGUI

Občni zbor dekleškega krožka je bil v nedeljo, 4. aprila v Domu. Po poročilu odbornice so sledile volitve. Izvoljene so bile: Predsednica Julka Pucko, delegatinja Lučka Šterbenec, podpredsednica Marietka Šterbenec, tajnica Marta Polzelnik, blaginjičarka Mari Dolenc, šport. referentka in ref. za petje Marta Dolenc, gospodinja Nevenka Vidmar; nadzorstvo Milka Dolenc. Po končanih volitvah je sledil prijateljski razgovor.

CARAPACHAY

Fantovski odsek je imel v soboto 27. marca drugi redni občni zbor. Predsednik Ivan Tomc je pozdravil vse navzoče, se zahvalil za njih delo in prosil, da naj še bolj pogumno nadaljujejo začeto delo, ki naj bo v ponos naši centrali — Slovenski fantovski zvezi.

Po poročilih odbornikov in po kratki debati je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Janez Škulj, tajnik Jani Pleško, blaginjičar Franc Korošec, športni referent Peter Amon, gospodar Franc Šenk, kulturni referent in delegat za v Zvezo Jože Šenk.

Istega dne so imele tudi dekleta iz Carapachaya svoj drugi redni občni zbor. Po poročilu odbornice o delu v pretekli poslovni dobi so izvolile naslednji odbor: Predsednica Cvetka Šenk, tajnica Metka Pirc, blaginjičarka Marijana Škulj, športna ref. Anka Aljančič, kulturna ref. Mojca Pirc, gospodinja Mimi Mramor in delegatinja za zvezni odbor Marija Vrečič.

MENDOZA

Pevski zbor v Mendozi pripravlja za belo nedeljo, svoj pevski nastop, ki ga posveča vsako leto na „Markovo nedeljo“ spominu svojega pevskega očeta ravn. Marka Bajuka. Na programu je 20 koroških pesmi, ki jih bo zbor zapel ob primernih razlagi posameznih skladb. Kljub žrtvam, ki jih priprava za koncert zahteva, ob naporih vajah, pevci že zdaj uživajo ob melodijah in vsebinskem bogastvu naše koroške pesmi.

RAMOS MEJIA

V soboto, 10. aprila, je Slomškov dom s 1. prosvetnim večerom otvoril kulturno delo v novi poslovni dobi. V polno zasedeni dvorani je predaval č. g. Janko Mernik o svojem potovanju o Evropi, ZDA in Kanadi.

Prosvetni večer je otvoril kult. referent Slomškovega doma g. Marijan Šušteršič. Napovedal je, da bodo redni prosvetni večeri vsako drugo soboto v mesecu, in nanje povabil vse rojake, ki si žele razširiti obzorje ob aktualnih predavanjih.

Toplo pozdravljen od vseh navzočih je prišel s svojim predavanjem g. Mernik. Kritično in objektivno je opisal današnje stanje v komunistični Sloveniji. Podal je nekatere značilnosti in primerjave s stanjem v drugih evropskih deželah. O toliko opevani „svobodi“ pa je dejal, da še vedno velja pravilo: „Pazi se, ker stene poslušajo.“ V drugem delu predavanja je g. Mernik podal svoje vtise iz raznih držav Evrope ter ZDA in Kanade. Za zaključek je pokazal še nekaj diapozitivov iz razstave „25 let Švice“, ki so bili res odlični. Ob koncu so poslušalci nagradili predavatelja s ploskanjem z željo, da se kmalu povrne.

Slovenska skupnost v Ramos Mejia in okolici se je v zadnjem času vse bolj razživel, kar je seveda zaslug slovenske službe božje v Slomškovem domu, ki vsako nedeljo zbere okrog 200 rojakov. Ta redni tedenski stik bo gotovo tudi dobro vplival na organizacijsko in narodno življenje v okolici.

SLOVENCIPOSVETU

KANADA

Pri Mariji Pomagaj v Torontu so v mesecu februarju prevladovala kulturne prireditve.

7. februarja je župnijski Misijonski krožek priredil Baragovo proslavo. Organiziral jo je g. Ciril Soršak, predsednik krožka. Poleg njegovega nagovora, deklaracije šolske mladine in pesmi je bila glavna vsebina prireditve prikaz lepih skioptičnih slik, ki nam jih je z besedilom vred dal na razpolago g. Jože Godina.

14. februarja je g. kaplan Tone Zrncec, C. M. z lepimi skioptičnimi slikami povedel poslušavce po Sloveniji. Čeravno je bila dvorana popolnoma do

kraja polna, so celo otroci ves čas pozorno sledili njegovim izvajanjem ter občudovali naše lepe kraje. To predavanje je organizirala Slovenska šola naše župnije.

28. februarja je Slovensko gledališče prikazalo Gogoljevo veseljo „Ženitev“. Režiral je g. Vilko Čekuta. Dobri dve uri je bila dvorana polna ljudi in prav tako polna smeha.

6. in 7. marca je župnijski Mladinski klub priredil v dvorani nekaj, česar v takšni obliki doslej še nismo doživeli. Izredno lepe barvaste slike, klena slovenska beseda, naše pesmi in melodije so se harmonično prepletale. To pot je žila prireditev posvečena Gorenjski. G. Slavko Kavčič, zavedni Gorenjec, je z

Tonetu Finku v spomin

Bo že menda precej nad trideset let, ko se je pojavil na Vrhniki lep, visokorasel mladenič, ki je dobil namestitev kot sodni poduradnik in se je vedno smehljaj. Prvo znanje o novem prišlecu je bilo, da je izšel iz Rakovnika, iz salezijskega zavoda. Kmalu je zašel v gostilno Rokodelskega doma, hiše Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, kjer so se takrat zbirali skoraj vsi katoliško usmerjeni Vrhniki. V kratkem času je zašel iz gostilne v prtiličju v prvo nadstropje doma, kjer je bil takrat edini katoliški oder na Vrhniki, in ko je na tem odru prvič nastopil, so vsi vedeli, da ta žlovek ne more biti odrski novinec.

Najsi je bila ta prva vrhniki vloga bolj kratka, jo je vendar odigral z veliko rutino in z gladkim, razločnim in lepim govorom. Bili so v istem kraju prej že drugi „novi“ igravci, ki so tudi igrali dobro, a nekoliko samozavestno, da so radi režiserje in soigravce popravljali, tako brat prof. Koblerja in neki Zalesjak. Toda ta sedanji prišlec Fink se ni nič postavjal s popravljajem drugih, ampak samo s svojim igranjem.

Na Vrhniki sta bili takrat dve katoliški igralski ekipi: prva v Rokodelskem domu, druga v Prosvetnem društvu. Bilo je med njima nekaj trenja ali morda bolj rečeno konkurence, toda Tone Fink je rad pri njih kot drugih igral. Kmalu je zlasti pri Prosvetnem društvu postal nosilec glavnih, recimo kar ljubimskih vlog. Pri tem pa moram

poudariti, da se sam nikoli ni potegoval za kakšno naslovno vlogo in je z isto pripravljenostjo sprejel tudi kakšno manjšo vlogo ali statista. Pa naj je bil Othello ali Teophilus ali pa kakšen majhen postranež, vedno je prvi znal vlogi in že pri prvih skušnjah igral na pamet. S tem je bolj kot režiser vplival na soigravce, da so se tudi oni brž vlog naučili. Vest ali zapis na programu, da spet igral Fink, je bila najboljša reklama, da so ljudje napolnili dvorano, kmalu tudi dosti večjo dvorano kot rokodelsko, ono v novem Prosvetnem domu.

Koliko vlog je Fink na Vrhniki igral, je danes težko povedati, a bilo jih je dosti. A nikoli ni bilo pri njem zamere, če je dal režiser vlogo, ki bi mu brez dvoma „stala“, drugemu igravcu. Njegovo stalščje je bilo, naj se tudi drugi uveljavijo.

Do soigravcev je bil vedno prijateljsko razpoložen. Ni se postavljajl nad nje in je hodil rad z njimi v družbo. Igravci so mu bili res družina. Ni jih kritiziral in le, če ga je kdo izrecno prosil, mu je na skrivem pokazal, kako bi on to vlogo igral. Tako ga niso imeli radi samo gledavci, ampak tudi igravci. Glede gledavcev bi omenil še to, da se ga niso nikoli naveličali. Za enega ali drugega igravca so rekli, da so ga že sili ali kaj podobnega, za Finka nikoli ne. Bil je pač simpatična odrska figura. V družbi je bil vedno vesel, nikoli objesten ali celo razuzdan. Tudi v službi je bil vedno dobrovoljen in so

ga vsi radi imeli, čeprav je bil njegov službeni položaj včasih težak.

Politično je bil vedno pristaš SLS. Ni se sicer silil v ospredje — njegov prvi svet je bil le gledališki oder, a vedno je bil tudi drugod mož na mestu. Njegovi službeni šefi so bili sicer drugačnega mišljenja, a mu niso delali sitnosti, ker so vedeli, da Fink vsako službeno nalogo stroktno napravi. Ko je bil hud pritisk za vstop v državnega Sokola in so vsi drugi uradniki klonili, Finka niso mogli pridobiti, pač pa ga je takoj pritegnil katoliški oder, ko so se njegove deske spet odprle. Ko se je pa na Vrhniki razmahnilo domobranstvo, se je takoj javil in potem kot pisarniški podoficer vršil važne, zaupne posle. V prejšnjo službo ni mogel več vstopiti in je ob prevratu zapustil domovino.

V begunstvu je bil spet vedno pripravljen nastopiti na taboriščnem odru. Njegovi sobogunci v Senigalliji in Barletti se gotovo spominjajo njegovih gledaliških kreacij. Še bolj znan je pa igralec Fink postal po preselitvi v Buenos Aires. Dokler mu je zdravje dopuščalo, je stalno nastopal pri Špehovich uprizoritvah in pel pri Gallusu. Žal je kmalu začel bolehati in je moral javno delovanje opustiti. Toda ostal je do zadnjega zvest prijatelj nekdanjim soigravcem in drugim kulturnim delavcem, ki jih je njegova smrt v najlepših moških letih oropala dragocenega tovariša, ki ga izseljeni Slovenci nikoli ne bomo pozabili in mu želijo bogato plačilo na drugem, boljšem svetu.

Pismo iz Avstralije

Brisbane, 17. 2. 1965

Dasiravno je že minilo nekaj mesecev od prejema Vašega pisma z dne 28. avgusta p. l., mi je dolžnost, da se Vam zanj iskreno zahvaljujem. Glavni namen današnjih vrstic je, da potrdim prejem „Zbornika“ z dne 10. 2. t. l. Trdno upam, da jih bom lahko spravil v promet, kljub temu da ste mi jih poslali kar pet namesto naročenih štiri. Ako mi bo le kateri ostal, ga pošljem p. Bernardu. Imam že stalne odjemalce in njim gre zahvala. Glede letošnjega „Zbornika“, ki je že 22. redna knjižna izdaja Sv. Slovenije, moram le reči, da se isti kosa leto za leto tako glede opreme kakor glede same vsebine. Letošnji „Zbornik“ nam na preko 350 straneh ne samo prikazuje razna pričevanja in dogodke iz bližnje preteklosti, ki so nam bila še zastrta, nego še kaj več: pod zaglavjem „Naši gorniki“ nam slov. udeleženci Planinskega društva v Argentini popisujejo svojo odpravo na Kontinentalni led v letih 1963-64 ne samo v besedi, nego tudi v krasnih slikah. Ob koncu še enkrat hvala vsem sodelavcem, kajti ni lahko poleg svojega poklica si ukrasti ne samo urice, nego tedne in mesece za ureditev tako vsestransko bogate knjige, ki je nam v zamejstvu lahko v ponos. Nekoč doma smo ob sokolskih nastopih peli: „Le naprej brez miru...“ tako naj tudi sedaj in za bodočnost veljajo te besede za izdajanje bodočih Zbornikov. Verjamem, da isto in še boljše sodbo bodo izrekli oni, ki so poklicani za ocenjevanje.

Da bo stran polna, pa še malo poročilce:

Sredi februarja! Vročina polagoma pojema, prehajamo v vso zeleno in svežo jesen in zimo. Prišel bo čas za obdelovanje vrta in za gojenje domače kuhinjske zelenjave, kajti ta jesenskimi čas je primeren za tako delo, ker v poletnih mesecih je prevročje in sonce povečini vse požge. Zaradi tega je zelenjava v teh mesecih tako draga, ker jo morajo prepeljati iz južnih krajev. Začela se je tudi sezona jabolk, hrušk, grozdja, kar je večina produkt južnih zveznih držav in zlasti Tasmnije. — Glede domačih dogodkov nam je bližnji sever — kakor običajno nazivajo Avstraleci nove, izpod kolonialnega režima osvobodjene dežele — poskrbel, da se je razgibalo in smo malo pogledali okoli sebe in nas je tudi zaskrbelo, kaj bo prinesla bližnja bodočnost, ki se nam je tako preko noči približala. Naj bo prav ali ne, tudi Avstralija se je končno zbudila iz stoletne „zaspanosti“ in uvedla obvezno dvoletno vojaško službo mesto dosedanje tradicionalne, sestavljene iz prostovoljcev. Kljub vsemu temu se še vedno ta obvezna vojaška služba ne zamore istovestiti z evropskimi, vendar začetek je storjen in ni več koraka nazaj. Koliko črnila in še več besed se je za in proti temu prelilo, toda tako zagovorniki kakor protivniki so si edini v enem: skrajni čas je, dokler ni prepozno, da se previdno pripravimo, ne da bi s tem kakoga hoteli ogroziti, saj Avstralija nima kakih zemeljskih zahtev, ko ima še svoje več ko preveč. Uradni krogi pravijo, da bo čez kakih 30 let štela Avstralija okoli 30 milijonov, ako se bo vseljevanje nadaljevalo po sedanjem ključu in Avstralija bo vse bolj igrala

važno vlogo v tem delu sveta. Z vseljevanjem bo polagoma izgubljala angleški značaj ter bo sledila ameriškemu primeru. Ze sedaj se opaža vse bolj napredujoči ameriški vpliv, kar je še ostalo od prejšnje vojne, kajti le Ameriki se ima Avstralija zahvaliti, da jo je rešila Japonske zmage.

Da Avstralija pridobi nove delovne moči, kajti strokovne ji tako primanjkuje, da posamezna že začeta podjetja ne morejo obratovati, vabi strokovnjake vseh vrst v deželo na svoje stroške. Zaradi tega je še vedno „zlata doba“ zaposlenja; seveda, ako to ni vse mir pred viharjem. Upamo, da ne, in da se bodo duhovi zopet vsaj začasno pomirili, kakor že tolikokrat. — Sicer se pa menda navadni Avstralec malo zanima za politiko; to prepušča politikom, on sam bo zasledoval konjske dirke in ostale panoge športa, ki ga Avstraleci v tako raznih oblikah razvijajo in gojijo. To je pokazala tudi javna anketa na cesti, ki jo je izvedlo televizijsko društvo. Mnogi so odgovorili s popolno apatijo, zopet drugi z nezanimanjem glede vojaške službe in odpošiljatve dela avstralske vojske na Borneo za borbo proti Indonezijskim vpadačem.

Pozdravlja Vas vdani naročnik
Primožič Janez

OBVESTILA

SDO in SFZ sporočata, da bo vaja za mladinski nastop pri proslavi dvajsetletnice na belo nedeljo, 25. aprila, ob 10.30 po sv. maši na Ramón Falconu. Učiteljska konferenca mladinskega odseka Zedinjene Slovenije bo v sredo, 28. aprila, ob 19 v Slovenski hiši. Udeležba voditeljev(ic) je častna dolžnost zaradi poenotenja pouka v tečajih.

Zedinjena Slovenija se prav iskreno zahvaljuje Slovenski hranilnici z. z. o. z. za lep dar (\$ 10.000,—), ki ga je poklonila ob priliki svoje uspešne bilance za mladinski sklad.

Občni zbor Družabne pravde bo v soboto, 1. maja, v Slovenski hiši. Ob 9 sv. maši; ob 10 občni zbor. Vabljeni vsi člani in tudi ostali delavci in podjetniki.

Pirhi v San Martinu. Na velikonočno nedeljo nam bodo sanmartinska dekleta postregla s slovenskim žegnom (pirhi, potica in šunka s hrenom). Fantje pa bodo tekmovali v „sekanju“ pirhov. Vabimo vse rojake.

Sestanek staršev otrok šolskega tečaja v Ramos Mejía bo na državni praznik, v soboto, 1. maja, ob 15.30 v Slov-

NAJ NAM BO SPOMIN VELIKEGA TEDNA POMOČ V VSEH TEŽAVAH, VELIKA NOČ PA OPOMIN K VESELEMU UPANJU V VSTAJENJE DOMOVNE IN SVETA!

Zedinjena Slovenija

Velikonočnega blagoslova želi svojim članom in vsem rojakom

Slomškov dom

Blagoslova polne praznike vstajenja Gospodovega

želi vsem Slovincem

CACES s. r. l.

slovensko keramično podjetje

Pedro Molina 140

Guaymallen

Mendoza

škovem domu. Na programu: predavanja o spolni vzgoji mladine in letni zbor šolskega sveta. Za otroke posebej igre.

Prvi redni sestanek s telovadbo in igrami naraščajnikov in mladcov iz San Justa bo v soboto, 24. aprila, od 16 do 18 v Našem domu.

SDO v San Martinu bo imela v nedeljo, 25. aprila, dopoldne po sv. maši svoj redni sestanek s predavanjem ge. Marjane Marnove. Vse članice in tudi ostala dekleta lepo vabljeno.

Družabna pravda obvešča, da prosijo za službo: uradnica z znanjem stroje-pisja, nočni čuvaj in skladiščnik, ki prevzame tudi drugačno zaupno in odgovorno delo. Informacije pri g. Šestu (tel. 21-3292).

Slovenska domovina je posuta z neznanimi grobovi slovenskih mož in fantov, ki so dali svoja življenja, da bi mi živeli v svobodi. Naša sveta dolžnost je, da tem junakom ob dvajsetletnici vetrinske tragedije postavimo dostojen spomenik. Pri postavitvi tega spomenika pomagajmo vsi brez izjeme z velikodušnimi prispevki, ki jih sprejema tudi Dušnopastirska pisarna.

SDO v San Justu vabi svoje članice

na pirhe na velikonočno nedeljo ob 15.30 v prostorih Našega doma.

Koncert narodnih pesmi priredijo v soboto, dne 24. t. m., ob 19.30 učenci harmonikarske šole iz Carapachaya s sodelovanjem harmonikašev iz San Martina pod vodstvom g. V. Jenkota v domu v Carapachayu. Po nastopu prosta zabava.

Veselo alelujo vošči svojim članom, vlagateljem in vsem rojakom

SLOVENSKA HRANILNICA

zadruga z omejeno zavezo

Avda. San Martín 263, 1. nadstropje, desno

Ramos Mejía

SREČNE PRAZNIKE VSTAJENJA GOSPODOVEGA

želi

INDUSTRIJSKA ŽELEZNINA MAVRIČ & Cía.

H. Almeyra y Avda. 3 de Febrero

Villa Libertad, San Martín GBM

T. E. 750-1674, 5437

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

želi vsem rojakom blagoslovljene velikonočne praznike ter jih lepo vabi na

IV. obletnico blagoslovitve doma

ki bo v NEDELJO, 2. maja v domu

DOPOLDNE

ob 11:

dviganje zastav ob igranju argentinske in slov. himne sveta maša na športnem prostoru

ob 12:

skupno kosilo (pečeni in ocvrti piščanci, pečenka itd.)

POPOLDNE

ob 15.30:

AKADEMIJA, pri kateri sodelujejo: Slov. pevski zbor v San Martinu, šola, harmonikarska šola, dekleta, fantje in skavti.

Nato prosta zabava, pri kateri igra

MOULIN ROUGE

SLOVENSKI DAN

- Društvo „Zedinjena Slovenija“ priredi na Belo nedeljo, dne 25. aprila 1965 na Pristavi običajni Slovenski dan, s sodelovanjem domov in organizacij.
- Program: Ob 11.30 sv. maša nato skupno kosilo, popoldne ob 15.30 govor predsednika društva „Zedinjena Slovenija“ g. Božidarja Finka, nato nastop folklorne skupine San Justo pod vodstvom gđc. Betke Maček in harmonikarske šole v San Martinu in Carapachayu pod vodstvom g. Viktorja Jenka.
- Vabimo vse slovenske rojake, da se prireditve udeležijo in v prijetni domači zabavi porazgovore z znanci.
- Čisti dobiček dneva gre v korist socialnega fonda za podporo potrebnim rojakom.

VSI SLOVENCNI NA BELO NEDELJO NA PRISTAVO!

VSEM SVOJIM DELNICARJEM IN VSEM SLOVENCEM VESELE IN BLAGOSLOVLJENE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

LA OVEJERA ARGENTINA s. r. l.

Capital m\$.n. 50.000.000.—

Cangallo 1885, I. nadstr.

T. E. 45-9714

Buenos Aires

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA
Ramón Falcón 4158 Buenos Aires

IZŠLO JE NOVO

meddobje

Leto VIII.

št. 5-6

VSEBINA:

Alfonz Čuk: Psihološka razmišljanja ob ekumenskem vprašanju — Dante — Tine Debeljak: Drugi spev vic — Vinko Beličič: Nova revija — France Hribovšek: Tri pesmi — Vinko Brumen: K našemu kulturnemu položaju — T. S. Eliot — France Papež: Umor v katedrali — interludij — Anica Kraljeva: Iz spominov na Lipari — Tine Debeljak: Dve ševčenkovi — France Dolinar: Zgodovinar Josip Mal — Vinko Brumen: O politiki in politikih — Ruda Jurčec: Requiem in Re.

Čas na tribuni: Kdo smo (Jože Velikonja); Črta in prostor: II. grafična razstava slovenskih umetnikov (Marijan Marolt); Črke besede misli: Harmonika ni jezik, ne ve za hinavščino (Ruda Jurčec); Zapiski: Ob stopetdesetletnici Tarasa Ševčenka (Tine Debeljak).

Umetnostna priloga: Ivan Bukovec: Skrivnost. str. 120 cena: 280 pesov

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Učenci harmonikarske šole iz Carapachaya priredijo v soboto, dne 24. aprila, ob 19.30 v domu v Carapachayu, ob prvi obletnici tečaja, s sodelovanjem harmonikašev iz San Martina

KONCERT NARODNIH PESMI

pod vodstvom g. V. Jenka. Po nastopu prosta zabava Vsi rojaki prav lepo vabljeni. Z udeležbo pokažimo in dajmo navdušenja mladini, ki se neutrudno prizadeva, da slovenska pesem v tujini ne izumrje. Dohod do doma: Iz Ville Adelina iz postaje kolektiv št. 22 ali 7 do križišča Paraná in G. Mendez, ali iz Puente Saavedra št. 22 do istotam, nato 1 kvadro in pol proti Capitalu

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA
Ramón Falcón 4158 Buenos Aires

IZŠLO

IZŠLO

Karel Mauser

LJUDJE POD BIČEM

Trilogija
Drugi del
str. 244

Pisatelj je delo posvetil svojim mrtvim prijateljem s Turjaka za dvajsetletnico in ravno ta del zajema dogodke iz bojev na Turjaku.

Cena: vez. 460 pesov
broš. 370 pesov

Naročniki bodo knjigo prejeli te dni, ostalim pa je na razpologo v prostorih SKA ali Dušnopastirske pisarne na Ramón Falcón 4158 ter pri poverjenikih SKA.

TRETI DEL TRILOGIJE BO IZŠEL V LETU 1965 V OKVIRU LETOŠNJE KNJIŽNE ZBRIRKE SKA.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 817.086

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1965: za Argentino \$ 1000.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

JAVNI NOTAR
Francisco Raúl Cascante

Escribano Público
Pta. baja, ofic. 2

Cangallo 1642 Buenos Aires
T. E. 35-8827

Dr. FRANC KNAVS
ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure 17—20

Na telefonu 93-0719 tudi dopoldne